

Vem ärver vad?

Inledning

Vi människor lever i en föränderlig värld där både små och stora saker hela tiden påverkar oss. Så länge vi själva lever kan vi fatta beslut och utföra handlingar, både praktiska och juridiska. Men vad händer när en människa dör? Vem tar hand om posten, huset, hunden, osv? Hur gör man med e-posten, Internetbanken, Facebook-kontot och andra IT kontakter?

Frågorna är många och svaren är inte alltid enkla och entydiga. Till detta kommer sorgen och saknaden efter den som är död. Tankarna flyger gärna iväg åt olika håll. Då är det skönt att veta att man kan få hjälp med det mesta, om man vill.

Hos de av Sveriges Begravningsbyråers Förbund, auktoriserade begravningsbyråer finns utbildade och kunniga människor som arbetar med de här frågorna dagligen. De är dessutom försäkrade, vilket är ett skydd för konsumenten om något skulle bli fel. Din närmaste auktoriserade begravningsbyrå finner du på www.begravningar.se eller i telefonkatalogens företagssidor.

För att ge en inblick i den juridiska världen och vad som händer när någon dör, har vi sammanställt en broschyr som förklarar olika begrepp och ger information till den som vill veta mera. Broschyren skall inte ses som en instruktionsbok i juridiska ärenden utan mera som en översikt i ämnet.

Boutredning

När en människa dör uppstår många praktiska saker att ta itu med. Först och främst skall någon eller några förvalta dödsboet, dvs. ta hand om post, betala räkningar, säga upp abonnemang, m.m.

Nästa steg är att upprätta en bouppteckning. Inför den skall man undersöka vilka som är dödsbodelägare, om det finns testamente, äktenskapsförord eller andra handlingar som kan ha betydelse för bouppteckningen. Finns det en tidigare avliden make ska bouppteckningen efter den finnas med vid den kommande bouppteckningsförrättningen.

En förteckning över vilka tillgångar som finns ska upprättas, det gäller såväl fast som lös egendom. Vidare ska alla kända skulder redovisas i bouppteckningen. När bouppteckningen är upprättad kommer den att sändas till Skatteverket för registrering.

När bouppteckningen är registrerad kan det bli aktuellt med försäljning av lösöre, fastighet och värdepapper, vidare skall bankkonton avslutas, skatt skall beräknas osv. Om dödsboet består av mer än en delägare skall även ett arvskifte göras. I samband med arvskiftet kan en bodelning bli aktuell när det finns efterlevande make eller sambo.

Det finns tillfällen när tillgångarna inte täcker skulderna, då är det viktigt att allt görs i rätt ordning. Det kan finnas skulder som skall betalas före andra, t.ex. ett lån med fastighet som säkerhet eller begravningskostnader som går före kostnader som hyror och telefon. Som dödsbodelägare ärver man inte skulder men om betalningarna inte görs i rätt ordning kan dödsbodelägarna bli betalningsansvariga för en del skulder.

I vår tid är det självklart för många att umgås via Internet, att sköta betalningar via Internetbank, att skicka brev via e-post osv. Det enda som stänger ner av sig självt vid ett dödsfall är Internetbanken. Övriga kontakter måste man själv avsluta. Det är inte alltid så lätt då det fordras inloggningsuppgifter som kanske den avlidne inte har delat med sig av.

I allt som skall göras när det gäller dödsboet måste delägarna vara överens. I många fall löser man en del av detta inom familjen, men ibland finns varken tid, ork eller kunskap för det. Då kan man överlåta uppdraget till en auktoriserad boutredare via begravningsbyrån. Om boet är omfattande och det eventuellt föreligger en tvist om hur boet skall förvaltas kan man vända sig till tingsrätten och begära att de utser en boutredningsman.

Bouppteckning

Vad är en bouppteckning?

En bouppteckning är en handling som enligt svensk lag skall upprättas efter varje person som avlider. Även barn som har egna tillgångar och utländsk medborgare bosatt i Sverige omfattas av denna lag. Bouppteckningen skall göras inom tre månader efter dödsfallet och lämnas till Skatteverket för registrering inom ytterligare en månad. Om det finns skäl att dröja med bouppteckningen kan man ansöka om anstånd. Det skall göras skriftligen till Skatteverket inom tre månader från dödsfallet. Om tillgångarna inte räcker till mer än begravningskostnaderna och det inte finns någon fastighet bland tillgångarna räcker det med en enklare form av bouppteckning, nämligen en dödsboanmälan. Den görs av kommunens socialförvaltning efter ansökan av delägare i dödsboet och den skall göras inom två månader.

Av bouppteckningen skall bl.a. framgå vilka som är dödsbodelägare och efterarvingar samt vilka tillgångar och skulder som fanns den dag personen avled.

Den registrerade bouppteckningen fungerar som Id-handling för dödsboet och ligger bl.a. till grund för avslut av bankkonton och försäljning av tillgångar i dödsboet. Om dödsboet består av mer än en delägare krävs fullmakt från samtliga delägare för att en av delägarna skall kunna avsluta ett bankkonto eller sälja en fastighet. När dödsboet består av mer än en delägare görs som regel ett arvskifte.

Vad får göras före bouppteckningen?

Någon, oftast den som känner boet bäst, efterlevande make, sambo eller barn är skyldiga att ta itu med sådant som måste göras omgående. T.ex. ta hand om post, husdjur, betala räkningar, se om fastighet osv. Den som tar det ansvaret kallas bovårdare. Det är som regel bovårdaren som senare blir bouppgivare i samband med bouppteckningen.

Hur går en bouppteckning till?

Bovårdaren är ansvarig för att en bouppteckning görs inom föreskriven tid och att den lämnas till Skatteverket för registrering. Dödsbodelägarna och i förekommande fall efterarvingar skall kallas till förrättningen och kallelse skall ske i god tid, minst två veckor innan. Det finns inget krav på att samtliga dödsbodelägare och efterarvingar måste närvara vid en bouppteckning men alla skall ha fått en kallelse med uppgift om dag, tid och plats för förrättningen. Man kan låta sig företrädas av annan genom fullmakt. (Exempel finns längst bak i denna broschyr). Som framgår av tidigare text är det oftast bovårdaren som är bouppgivare och den som på heder och samvete skall uppge vilka tillgångar och skulder som finns i boet. Två förrättningsmän eller som det också heter, godemän, skall intyga att tillgångarna antecknats och värderats på ett korrekt sätt. När bouppteckningshandlingen är sammanställd och klar undertecknas den av bouppgivare och förrättningsmännen innan den, tillsammans med eventuella bilagor, lämnas in för registrering.

Vem får göra en bouppteckning?

Det finns inget som reglerar vem som får göra en bouppteckning annat än att dödsbodelägare och efterarvingar inte får göra den själv. Den som har tillräckliga kunskaper i familjerätt kan upprätta den. Blankett finns att rekvirera från Skatteverket. Det är viktigt att man vet konsekvenserna av sitt handlande när man upprättar en bouppteckning.

Vilka är dödsbodelägare?

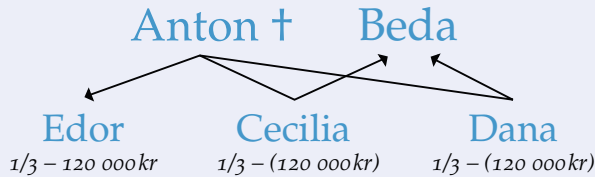
I Ärvdabalken framgår hur arvsrätten är fördelad. Det finns tre arvsklasser och så länge det finns någon i den första arvsklassen går inte arvet vidare till nästa arvsklass. Om det saknas arvingar i första arvsklassen går arvet vidare till arvsklass två men inte till arvsklass tre så länge det finns någon arvsberättigad i klass två, osv.

Arvsklass 1: Bröstarvingar, dvs. barn. Om ett barn är avlidet före föräldern går arvet vidare till dennes barn. OBS! Att om barnen är gemensamma med efterlevande make/maka så ärver efterlevande make/maka de gemensamma barnens andel med fri förfoganderätt. Barnen blir i dessa fall efterarvingar. Om däremot barnet inte är gemensamt med efterlevande make/maka, ett särkullbarn, så ärver barnet direkt sin avlidne förälder.

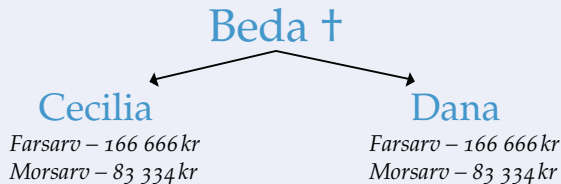
Exempel:

Anton och Beda är gifta och har två gemensamma barn, Cecilia och Dana. Anton har ytterligare ett barn, Edor, som är särkullbarn. Antons tillgångar minus skulder uppgår till 400 000 kr och Bedas tillgångar minus skulder uppgår till 320 000 kr. Boets behållning är alltså 720 000 kr. Först görs en bodelning där hälften, 360 000 kr, tilldelas Beda. Resten, 360 000 kr utgör Antons kvarlåtenskap som skall fördelas mellan hans arvingar.

Beda får tillgångar för 360 000 kr genom bodelning och ärver tillgångar för 240 000 kr med fri förfoganderätt (de gemensamma barnens arvslotter) Edor får ut sitt arv på 120 000 kr vid arvskiftet efter Anton.

Beda avlider två år senare och hennes kvarlåtenskap uppgår då till 500 000 kr. Arvet efter henne fördelas så att Cecilia och Dana får ut sitt farsarv vilket nu är 166 666 kr vardera ($\frac{240\ 000}{360\ 000} \cdot 500\ 000\text{kr} = 333\ 333/2$) och resterande del, $166\ 667/2 = 83\ 334\text{kr}$ vardera är morsarv.

Om Beda i ovanstående exempel också haft ett särkullbarn hade det barnet fått dela Morsarvet med Cecilia och Dana. Det hade då blivit 55 555 kr till var och en (tre barn).

Arvsklass 2: Föräldrar till den avlidne. Om det saknas make och barn går arvet till föräldrarna till den avlidne. Om en eller båda föräldrarna är avlidna går arvet vidare till deras barn, dvs. syskon till den avlidne. Om syskon är avlidet går deras del av arvet vidare till deras barn, dvs. syskonbarn osv. Om den avlidne var gift ärver efterlevande make/maka i första hand medan föräldrar/syskon blir efterarvingar.

Arvsklass 3: Om den avlidne saknade make, barn och föräldrar/ syskon går arvet till Mor- och Farföräldrarna eller deras barn, dvs. mosttrar, morbröder, fastrar och farbröder men inte till kusiner. Enligt Ärvdabalken har kusiner ingen arvsrätt. Om det inte finns några arvingar enligt lag går arvet till Allmänna Arvsfonden.

Om den avlidne var gift eller levde i registrerat partnerskap ärver som regel efterlevande make/maka före alla andra. Det är bara särkullbarn, dvs. barn till den avlidne, men inte gemensamma med efterlevande make/maka, som har rätt att få sitt arv direkt när föräldern avlider. Det innebär att efterlevande make/maka får både sin giftorättsandel och arv efter den avlidne maken. Giftorätten är hälften av makarnas tillgångar minus respektive makens skulder.

Sambor ärver inte varandra enligt lag. I sambolagen regleras hur ett bo kan delas när ett samboförhållande upphör p.g.a. dödsfall. Bostad och bohag införskaffat under sambotiden och för gemensamt bruk är det enda som kan delas mellan efterlevande sambo och den avlidnes arvingar. För att en sambo skall bli dödsbodelägare, och därmed ha rätt till egendom enligt sambolagen, måste sambon begära bodelning senast i samband med bouppteckningen. Det är bara efterlevande sambo som kan begära bodelning, inte den avlidnes arvingar. Att bostad och bohag delas är en s.k. bodelningsregel och inte en arvsregel. Det bör noteras att fritidshus, bil, båt m.m. inte räknas som gemensam egendom enligt sambolagen. Den egendomen tillhör den som är registrerad ägare.

För att göra sambo till arvtagare krävs ett testamente till sambons fördel. Ett testamente ger ändå inte samma skydd som ett äktenskap. Barn till den avlidne, även barn som är gemensamma med sambon, kan begära jämkning av testamentet och få ut sin laglott.

I samband med bouppteckning skall alltid alla dödsbodelägare och ev. efterarvingar kallas till förrättningen, även om de inte får någon del av arvet förrän båda makarna är avlidna. De benämns som "efterarvingar" i bouppteckningen.

Omyndig (t.ex. minderårig) företräds vid bouppteckning av förmyndare, oftast en förälder. Om barn och förälder är delägare i samma dödsbo skall Överförmyndarnämnden utse en god man som företräder barnet vid bouppteckning och arvskifte.

Bodelning och arvskifte

När dödsboet består av en make eller sambo och barn, skall som regel en bodelning göras innan ett arvskifte kan verkställas. En make har enligt grundregeln rätt till hälften av det gemensamma giftorättsgodset. Den andra hälften är den avlidnes kvarlåtenskap som skall fördelas mellan dennes arvingar. Om makarna enbart har gemensamma barn så ärver den efterlevande maken den avlidna med så kallad fri förfoganderätt. Skulle däremot den avlidna ha barn i ett tidigare förhållande så har de rätt att få ut sin del av arvet omgående.

Det finns dock ett par regler för att skydda efterlevande make när det finns särkullbarn. En av dessa är basbeloppsregeln. Den innebär, att efterlevande make har rätt, att ur boet, tillsammans med det egna giftorättsgodset samt eventuellt egen enskild egendom, få behålla egendom motsvarande fyra gånger gällande basbelopp. Enligt en annan regel kan den efterlevande maken begära att var och en behåller hela eller delar av sitt giftorättsgods. Det innebär att efterlevande make behåller det han/hon äger och det som den avlidne lämnar efter sig utgör hans/hennes kvarlåtenskap. På det sättet kan efterlevande make få behålla mer än hälften av tillgångarna i boet.

Det här kan bli aktuellt om exempelvis den avlidne testamenterat bort hela sin kvarlåtenskap. Det kan också vara viktigt att beakta om det finns särkullbarn och den efterlevande makens giftorättsgods är större än den avlidnas.

Sambor har ingen arvsrätt efter varandra. För att en sambo skall bli dödsbodelägare måste han/hon begära bodelning, senast i samband med bouppteckningen. Den efterlevande sambon har då rätt att genom bodelning erhålla hälften av den gemensamma bostaden och bohaget som är anskaffat för gemensamt bruk under tiden samborna har bott tillsammans. Innan någon fördelning kan göras skall den avlidnes skulder avräknas. Det finns en skyddsregel även för sambor, den s.k. lilla basbeloppsregeln. Den efterlevande sambon har genom

bodelning rätt, att ur de gemensamma tillgångarna erhålla egendom upp till två gånger gällande prisbasbelopp, om bodelningsegendomen räcker till det. Det är bara efterlevande sambo som kan begära bodelning inte den avlidnes arvingar. Bodelning och arvskifte görs ofta i en och samma handling som skall undertecknas av make/sambo och arvingar.

Arvskifte

När det finns mer än en delägare i ett dödsbo skall ett arvskifte göras, men först skall alla dödsboets skulder betalas och ev. legat skiftas ut. Om det finns en make/maka eller sambo skall en bodelning göras först. Se ovan. Därefter fördelas behållningen mellan arvtagarna. Ett arvskifte skall godkännas och undertecknas av samtliga dödsbodelägare för att kunna verkställas. Om delägarna inte är överens om hur arvet skall fördelas kan man hos tingsrätten begära att en skiftesman tillsätts som gör arvskiftet. Arvskiftet kommer sedan tillsammans med bouppteckningen att ligga till grund för avslut av bankkonton, försäljning av värdepapper och eventuell ansökan om lagfart för fastighet.

Det finns ingen tidsgräns hur länge ett dödsbo får vara oskiftat utom när det ingår en skog- eller lantbruksfastighet i dödsboet. En sådan fastighet får inte ägas av ett dödsbo mer än fyra år efter det år dödsfallet inträffade. Om fastigheten inte skiftas ut inom föreskriven tid måste en företrädare för fastigheten utses.

I de fall omyndig person är delägare i ett dödsbo skall arvskiftet godkännas av Överförmyndarnämnden som är tillsynsmyndighet för förmyndare och gode män.

Enskild Egendom

Ibland förekommer det enskild egendom. Det kan vara tillgångar som en make har ärvt eller fått i gåva med föreskrift att det skall vara dennes enskilda egendom eller egendom som makarna i ett äktenskapsförord bestämt skall vara enskild egendom. Den typen av egendom ingår inte i bodelningen vid dödsfall. Den kommer däremot att antecknas i bouppteckningen med angivande att det är enskild egendom.

Testamente

Den som vill ändra arvsordningen kan upprätta ett testamente. Alla har rätt att själv bestämma vem eller vilka som skall arva. Det är endast bröstarvingar som kan kräva att få sin lagliga rätt till arv genom laglotten. Följande exempel får illustrera hur laglotten räknas fram.

Exempel;

Agaton avlider och efterlämnar sonen Boris. Agaton har skrivit ett testamente till förmån för Huskatternas förening. Hans förmögenhet uppgår till 500 000 kr. Om testamentet inte hade funnits hade arvet på 500 000 kr gått till Boris. Nu har Agaton bestämt att Huskatternas Förening skall få alltsammans. Boris kan då kräva att få ut sin laglott, dvs. hälften av arvet. Resultatet blir att Huskatternas förening och Boris får dela på 500 000 kr och får därmed 250 000 kr var.

För att Boris skall få ut sin laglott måste han skriftligen begära det. Lämpligen görs det direkt på den testamentskopia som Boris skall erhålla innan eller i samband med bouppteckningen. Där skriver han "jag godkänner detta testamente med förbehåll för min laglott". Om han inte gör det utan bara undertecknar att han tagit del av testamentet eller godkänner det som det är kan han gå miste om sin lagliga rätt. Anspråket om att få ut sin laglott måste Boris göra inom sex månader efter det att han tagit del av testamentet.

För att ett testamente skall vara giltigt skall det uppfylla vissa formkrav:

- Det skall upprättas skriftligt (muntligt testamente gäller i vissa fall). Den som skriver testamentet (testator) måste vara minst 18 år (16 år om han/hon har egna tillgångar att förfoga över eller är/har varit gift).
- Testators namnteckning skall bevittnas av två ojäviga personer som fyllt minst 15 år och som båda skall vara närvarande vid bevittnandet av testamentet. De skall känna till att det är ett testamente som de bevittnar men de behöver inte känna till innehållet i testamentet.

I ett testamente kan testator bestämma att hela arvet, en del av arvet, vissa bestämda saker, eller en viss summa pengar skall tillfalla någon bestämd person, förening eller organisation. Om hela eller delar av arvet tillfaller någon kallas han för universell testaments-tagare och blir därmed dödsbodelägare. Om det däremot är en bestämd sak eller bestämd summa pengar kallas det för legat och mottagaren kallas legatarie. En legatarie är inte dödsbodelägare.

Ett testamente skall förvaras så att det inte kommer i orätta händer. Ett säkert sätt att förvara det är att lämna det till en auktoriserad begravningsbyrå som både förvarar det och bevakar att det kommer fram när testator avlider.

Ett testamente registreras inte och den som har upprättat ett testamente och vill ändra det förstör eller återkallar det gamla testamentet och ersätter det med ett nytt.

För att ett testamente skall bli giltigt är det viktigt att man förfar med det på rätt sätt. När testator avlider skall hans arvingar delges testamentet. Det görs enklast med en vidimerad kopia av testamentet, där de arvingar som utesluts från arv skriftligen bekräftar att de tagit del av testamentet eller att de till fullo godkänner testamentet. Detta görs direkt på testamentskopian. Om man inte vill godkänna testamentet har man sex månader på sig att klandra det vid tingsrätten. Grund för klander kan exempelvis vara, att testator har vilseletts att skriva testamentet eller att det inte uppfyller de formkrav som finns i Svensk lag. Delgivning av testamente görs som regel samtidigt med kallelse till bouppteckning.

Det kan inte nog poängteras vikten av att anlita kunnig hjälp vid upprättande av testamente då alltför många testamenten är otydliga eller har brister i formkraven.

Om möjligt ska detta finnas tillgängligt vid bouppteckningen

Om den avlidne var gift skall nedanstående uppgifter tas fram i förekommande fall för båda makarna.

- Uppgifter om den avlidne, fullständigt namn, personnummer, adress, församling, kommun och dödsdatum.
- Namn, adress och personnummer på samtliga dödsbodelägare, efterarvingar och universella testamentstagare om sådana finns.
- Testamente.
- Äktenskapsförord.
- Bodelningshandling.
- Uppgifter om utfallande försäkringar i form av bouppteckningsintyg från försäkringsbolag.
- Bouppteckning efter tidigare avliden make/sambo.
- Bodelnings- och arvskifteshandling efter tidigare avliden make/sambo.
- Gärna senaste självdeklarationen med underlag.
- Uppgift om innehåll i bankfack.

Tillgångar

- Uppgifter om kontanter vid dödsfallet.
- Uppgifter om samtliga banktillgodohavanden.
- Uppgifter om aktier, fonder eller annat värdepappersinnehav.
- Uppgifter om fastighet med officiell beteckning.
- Uppgift om bostadsrättslägenhet med beteckning och bostadsrättsföreningens namn.
- Slutlönebesked eller senaste pensionsbeskedet.
- Utbetalningar som gjorts till dödsboet.
- Uppgifter om medlemskap i ekonomisk förening, exempelvis Konsumentförening.
- Uppgift om bil med märke, beteckning, årsmodell och milställning.
- Uppgifter om fabrikat och årsmodell för båt, husvagn, skoter m.m.
- Uppgift om eventuell andel i oskiftat dödsbo.
- Uppgift om ev. utestående fordringar t.ex. lån till närstående. Belopp, ränta och senaste förfallodag.
- Uppgifter om lösöre som bohag, konst, mattor m.m.

Skulder

- Uppgift om lån i bank, gärna senaste låneavin.
- Uppgift om obetalda skatter, t.ex. reavinstskatt om fastighet har sålts under året.
- Uppgifter om obetalda räkningar vid dödsdagen.
- Kostnader för begravning, gravsten ev. sorgkläder.
- Om man inte själv kan ta fram dessa uppgifter kan man få hjälp av bouppteckningsförrättare eller en boutredare.

Några ord och uttryck

Allmänna arvsfonden – är en svensk statlig fond, instiftad av riksdagen 1928, dit medel tillfaller från de dödsbon som inte har någon förmånstagare, alltså när det varken finns någon släkting närmare än kusin eller något skrivet testamente. Fonden skall verka för att med inestående medel främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdom och personer med funktionshinder. Fonden förvaltas av Kammarkollegiet. Myndigheten Arvsfondsdelegationen beslutar hur pengarna ska användas.

Arolåtare – avliden som efterlämnar ett arv.

Arvotagare – den som ska erhålla ett arv.

Arvskifte – är en handling eller själva delningen av den avlidnes kvarlåtenskap mellan dödsbodelägarna. Enligt lag skall ett arvskifte vara skriftligt.

Arvslott – är den del av arvet som tillfaller en arvinge.

Bodelning – är fördelning av egendom tillhörande två sambor eller giftorättsgods tillhörande två makar.

Bouppteckning – är en skriftlig handling som enligt lag skall redovisa samtliga tillgångar och skulder i samband med dödsfall. Även tillfället när handlingen upprättas kallas bouppteckning.

Boutredning – är en benämning för de åtgärder som måste vidtas i samband med en persons bortgång. Boutredningen avslutas först då dödsboet avvecklats genom arvskifte.

Boutredningsman – en utomstående person, ofta en auktoriserad boutredare från begravningsbyrå, en jurist eller advokat som i dödsbodelägaras ställe sköter boutredningen. En boutredningsman kan även tillsättas av tingsrätten efter ansökan från en eller flera dödsbodelägare. Detta kan bli aktuellt när osämja råder bland delägarna.

Bouppgivare – den som bestämmer dag och tid för bouppteckning samt uppger vilka tillgångar och skulder som finns i boet, och därefter undertecknar själva bouppteckningen.

Bovårdare – den som tar hand om de praktiska åtgärder som blir aktuella vid ett dödsfall, exempelvis sköter ekonomin, ombesörjer att en bouppteckning görs, tar hand om post, vattnar blommor osv.

Bröstarvinge – den avlidnes barn, barnbarn osv.

Delgivning – överlämna en handling, t.ex. en testamentskopia till legala arvingar inför eller i samband med bouppteckning.

Dödsbo – den avlidnes bo, dvs. det den avlidne lämnar efter sig.

Dödsboanmälan – en enklare form av bouppteckning som görs när den avlidnes tillgångar inte räcker till mer än kostnader i samband med begravning. Den görs av kommunens socialförvaltning i den kommun där den avlidne var folkbokförd.

Dödsbodelägare – arvingar till den avlidne.

Efterarvingar – arvingar, legala eller genom testamente, som får vänta på sitt arv tills t.ex. båda makarna är avlidna.

Fri förfoganderätt – anger att någon ärver något som sedan går vidare i arv till annan, t.ex. barn. Efterlevande make ärver sin avlidne make med fri förfoganderätt före de gemensamma barnen.

Full äganderätt – anges i testamente när testamentstagare erhåller arv som inte omfattas av efterarvsrätt. Testamentstagaren är då fri att göra som han vill med arvet.

Förmyndare – t.ex. föräldrar är förmyndare för sina barn.

Förrättningsman – den som upprättar en bouppteckning. Skall vara kunniga och ojäviga.

Enskild egendom – är den egendom som inte ingår i en bodelning. Enskild egendom kan uppstå genom arv eller gåva med förbehåll att egendomen skall vara mottagarens enskilda eller genom äktenskapsförord som är upprättat mellan makar.

Giftorätt – en latent rätt till den andra makens tillgångar i äktenskapet. Realiseras först vid bodelning.

Kvarlåtenskap – tillgångar minus skulder som finns efter den avlidne.

Laga kraft – ett testamente vinner laga kraft när det skriftligen har godkänts av samtliga arvingar som uteslutits helt eller delvis från arv, eller när klandertalan inte har förts mot ett testamente inom sex månader från mottagandet.

Laglott – är hälften av arvslotten och är en bröstarvinges lagliga rätt till arv efter en förälder.

Legala arvingar – de som enligt lag har rätt till arv.

Legat – en bestämd sak eller belopp som någon erhåller genom testamente.

Legatarie – den som har rätt till visst föremål eller ett bestämt belopp enligt testamente.

Lösöre – bohag och husgeråd som finns i en bostad.

Oskiftat dödsbo – dödsbo där inget arvskifte har gjorts.

Skiftesman – utses av tingsrätten efter ansökan av dödsbodelägare när enighet inte kan uppnås över hur ett dödsbo skall skiftas.

Särkullbarn – barn som inte är gemensamt med efterlevande maken.

Testamentarisk efterarvinge – arvinge som genom testamente erhåller arv som någon annan har innehaft med fri förfoganderätt.

Testamentsexekutor – person som testator har utsett i testamentet att sköta förvaltningen och fördelningen enligt testamentet.

Testator – den som testamenterar bort något.

Universell testamentstagare – den som genom testamente får hela eller delar av den avlidnes kvarlåtenskap och därmed blir dödsbodelägare.

Överförmyndarnämnd – en kommunal tillsynsmyndighet för gode män, förmyndare och förvaltare.

Fullmakt

En fullmakt att företräda någon vid en bouppteckning kan utformas så här;

Fullmakt

Jag ger härmed fullmakt till min bror, NN, att företräda mig vid bouppteckningen efter min mor, NN.

Ort och datum

Namnsteckning, personnummer och namnförtydligande

Fullmakten behöver inte bevittnas men det är inte fel att låta någon bevittna namnteckningen.

Garantin för
rätt hjälp

Sveriges Begravningsbyråers Förbund (SBF) omfattar 400 auktoriserade begravningsbyråer vars personal genomgått en omfattande auktorisationsutbildning. En auktoriserad byrå är ansvarsförsäkrad och kontrollerad av SBF:s reklamationsnämnd.